

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08796/2016-ERU

V Praze dne 23. listopadu 2016

Č. j. 08796-8/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08796/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 31. srpna 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. června 2015 v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154, v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručními nástroji (lopatou a krumpáčem) zemní práce související se stavbou „Kožušany – Tážaly – splašková kanalizace“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 7 000 Kč** (slovy: sedm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 32216.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 32216.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 25. května 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 24. června 2015 v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 20. července 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05659-8/2016-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

II. Kontrolní zjištění

Z protokolu o kontrole vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 24. června 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154 zemní práce v souvislosti související se stavbou „Kožušany – Tážaly – splašková kanalizace“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32.

Na základě žádosti o zaslání kopií listin pro šetření ze dne 26. května 2016 pod č. j. 07122-2/2015-ERU adresované Policii České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, územního odboru Lutín, obvodního oddělení Lutín (dále jen „Policie ČR“) byly dne 27. května 2015-ERU pro účely šetření poškození plynárenského zařízení Úřadu doručeny kopie podkladů ze spisového materiálu vedeného Policií ČR pod č. j. [REDAKCE] ve věci [REDAKCE], poškození plynárenského zařízení v obci Kožušany.

Na fotodokumentaci z místa poškození plynárenského zařízení, pořízené zaměstnanci správce plynárenského zařízení, je poblíž čela výkopu prováděného evidentně ručním nářadím, zaznamenáno poškozené plynárenské zařízení. Na fotografiích není patrné, zda bylo poškozené plynárenské zařízení opatřeno ochranným pískovým obsypem, neboť materiál v bezprostředním okolí potrubí má na fotografiích barvu totožnou s barvou okolní zeminy. Část výstražné fólie žluté barvy je patrná až v rozšířeném výkopu v blízkosti svorky, kterou bylo potrubí po poškození zaškrnceno.

Z opatřené dokumentace vyplývá, že zemní práce ručním nářadím v místě poškození plynárenského zařízení prováděl účastník řízení. Zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení byly účastníkem řízení prováděny takovým způsobem, že v jejich důsledku došlo k poškození tohoto plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 24. června 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 41 m³ za dobu jeho trvání v délce 8 minut. K přerušení dodávky zemního plynu došlo 1 konečnému zákazníkovi.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05659/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 23. srpna 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto dne 24. srpna 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 08796-3/2016-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 7 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 31. srpna 2016.

Dne 2. června 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 1. září 2016 označený jako „Odpor proti příkazu č. j. 08796-3/2016-ERU doručeného dne 31. srpna 2016“. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v podání uvedl, že podává odpor proti příkazu, neboť (i) ze strany RWE Distribuční služby, s.r.o., bylo vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu chybně vyznačené, (ii) jak je patrné z fotodokumentace, nebyl proveden obsyp přípojky a výstražná fólie, která měla upozornit na plynárenské zařízení, byla jen částečná a zcela mimo plynárenské zařízení, (iii) poškození plynárenského zařízení se nedalo zabránit, jelikož se plynárenské zařízení nacházelo mimo vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, (iv) v místě napojení plynovodní přípojky k plynovodu nechal vykopat ručně kopanou sondu pro zjištění hloubky uložení plynárenského zařízení a směru, kterým plynárenské zařízení vede, (v) účastník řízení nebyl Policií ČR v žádné věci obviněn a s uloženou pokutou nesouhlasí, (vi) domnívá se, že vynaložil veškeré úsilí, aby poškození plynárenského zařízení předešel tím, že kopal ručně, (vii) účastník řízení nemůže nést jakoukoliv zodpovědnost, když ze strany RWE Distribuční služby, s.r.o., došlo k chybnému vytyčení plynárenského zařízení v terénu.

Dne 2. září 2016 odeslal správní orgán účastníku řízení Výzvu k doplnění přípisu ze dne 31. srpna 2016, č. j. 08796-5/2016-ERU, ve kterém žádal (i) o doplnění informace, v jaké vzdálenosti od trasy vytyčení provedeného správcem distribuční soustavy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, (ii) o vysvětlení rozporu mezi tvrzením v podaném odporu, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno obsypem písku, a tvrzením v úředním záznamu o podaném vysvětlení č. j. [REDAKCE] ze dne 24. června 2015, že poškozené plynárenské zařízení bylo opatřeno obsypem písku, který však nebyl dostatečný, (iii) o doložení tvrzení vhodnými důkazními prostředky nebo jiným věrohodným způsobem, který správní orgán ponechává plně v dispozici účastníka řízení.

Dne 14. září 2016 bylo správnímu orgánu doručeno doplnění přípisu ze dne 31. srpna 2016, č. j. 08796-6/2016-ERU, v němž účastník řízení ve věci vzdálenosti od trasy vytyčení uvedl, že (i) vytyčení trasy plynárenského zařízení provedl pracovník RWE Distribuční služby, s.r.o., vizuálně, dle orientačního zaměření a hledačem typu RD 4000, (ii) vytyčená trasa plynárenského zařízení se rozchází se skutečným vedením u přípojky o 60 cm a u hlavního vedení v komunikaci o 2 m. Účastník řízení na podporu svých tvrzení uvádí vyjádření mistra společnosti EUROVIA CS pana Dupala a stavbyvedoucího pana Svozila, kteří však v době nehody nebyli na místě přítomni. Pan [REDAKCE] do úředního záznamu

o podaném vysvětlení č. j. [REDAKCE] uvedl, že na místo poškození plynárenského zařízení přijel až po příchodu správce plynárenského zařízení, a proto neví, jak výkop vypadal před zásahem správcem plynárenského zařízení, ale podle jeho zkušeností by vedení plynárenského zařízení mělo být uloženo v hloubce 80 – 150 cm, čemuž ale skutečné uložení plynárenského zařízení neodpovídalo a bylo uloženo v hloubce 70 cm. Ve věci v rozporu tvrzení týkajícího se obsypu pískem účastník řízení uvádí, že v čase podání vysvětlení Policii ČR byl ze vzniklé situace značně rozrušen, nicméně uvedl, že obsyp písku byl nedostatečný, a to přibližně 5 cm, kdy takové malé množství písku se mohlo do výkopu dostat ze staveniště z důvodu, že na staveništi se pracovalo s posypovým materiálem nebo při zajištění úniku plynu. Účastník řízení dále tvrdí, že z pořízené fotodokumentace není patrné, zda plynárenské zařízení bylo opatřeno ochranným pískovým obsypem nebo jiným podobným materiálem a že výstražná folie se nachází zcela mimo zařízení a není patrné, že by pokračovala dále po levé straně. Závěrem účastník řízení uvádí, že vynaložil veškeré úsilí, aby poškození plynárenského zařízení předešel, a proto nemůže nést odpovědnost za vzniklou situaci.

Dne 20. září 2016 odeslal správní orgán účastníku řízení pod č. j. 08796-7/2016-ERU Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 24. září 2016. Účastník řízení nevyužil svého práva a již se k věci nevyjádřil a ani nedoložil své aktuální majetkové poměry.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-08796/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Z protokolu o kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154 prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Rámcové smlouvy o dílo č. [REDAKCE]. Objednatelem stavby byla společnost EUROVIA CS, a.s. (dále jen „objednatel“).

Dne 24. června 2015 přijal územní správce plynárenských sítí společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaného společností RWE GasNet, s.r.o., ke kterému došlo v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154 v důsledku provádění zemních prací souvisejících se stavbou. Kontrolou bylo zjištěno poškození plynárenského zařízení.

Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována na základě Rozhodnutí veřejnou vyhláškou vydaného Magistrátem města Olomouc, odbor

životního prostředí, oddělení vodního hospodářství, č. j. [REDACTED] ze dne 21. října 2009.

Dne 19. března 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko k existenci sítí č. [REDACTED] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 3. června 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. V protokolu o vytyčení plynárenského zařízení bylo uvedeno, že přesné hloubkové uložení nebylo stanoveno, a proto je nutné ověření ručně kopanou sondou. Účastník řízení převzal staveniště dne 1. dubna 2015, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání a převzetí staveniště. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Podle vyjádření objednatele ze dne 26. října 2015 proběhlo dne 19. května 2015 školení bezpečnosti práce, jehož předmětem byly „práce v blízkosti podzemních nadzemních vedení“. Mezi přítomnými a podepsanými pracovníky na školení je uveden také účastník řízení.

Dne 24. června 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154 v souvislosti s prováděním zemních prací souvisejících se stavbou k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Zemní práce tak nebyly prováděny tak, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

Ve Stavebním deníku - denním záznamu stavby na listu č. [REDACTED] a [REDACTED] je v zápisu ze dne 24. června 2015 uvedeno, že při ručním kopání sondy došlo k poškození plynárenského zařízení. Po příjezdu servisní služby RWE bylo plynárenské zařízení opraveno a zemní práce pokračovaly ručním výkopem do vzdálenosti 1 m za plynárenským zařízením.

Účastník řízení do úředního záznamu o podaném vysvětlení, č. j. [REDACTED] ze dne 24. června 2015 uvedl, že před započítím zemních prací bylo v terénu pracovníky RWE provedeno vytyčení vedení plynu. Zemní práce související se stavbou v místě plynárenského zařízení prováděl ručně za pomoci lopaty a krumpáče. Dále k věci uvedl, že hloubku uložení plynárenského zařízení pouze předpokládal, a to ve stejné hloubce jako je hlavní plynovodní řad, minimálně v hloubce 90 až 100 cm. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo prokopnutím plynárenského zařízení krumpáčem, v hloubce asi 60 cm. Poškozené plynárenské zařízení bylo opatřeno obsypem písku přibližně 5 cm z každé strany, který dle sdělení účastníka řízení nebyl dostatečný. Výstražná fólie byla spatřena až při obnažení celého výkopu.

Stavbyvedoucí objednatele do úředního záznamu o podaném vysvětlení, č. j. [REDACTED] ze dne 24. června 2015 uvedl, že jako stavbyvedoucí obdržel podrobnou dokumentaci uložených inženýrských sítí. Před započítím zemních prací bylo provedeno vytyčení vedení plynu, a to i před domem č. p. 154. Zemní práce související se stavbou v místě plynárenského zařízení prováděl účastník řízení ručně za pomoci lopaty a krumpáče. Pan [REDACTED] přijel na místo poškození plynárenského zařízení až po příchodu správce plynárenského zařízení, tudíž neví, jak výkop vypadal před zásahem správcem plynárenského zařízení. Podle zkušeností pana [REDACTED] by uložení plynárenského zařízení mělo být v hloubce 80 až 150 cm, čemuž ale faktické uložení plynárenského zařízení

v hloubce 70 cm neodpovídalo. Poškozené plynárenské zařízení nebylo řádně opatřeno obsypem písku. Rovněž nebyla viditelná výstražná fólie.

Dle Protokolu o ohledání místa činu č. j. [REDAKCE] 4 ze dne 24. června 2015 a související fotografické dokumentace Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, obvodního oddělení Lutín (dále jen „Policie ČR“) při ohledání místa zjistila, že v místě poškození plynárenského zařízení, ve výkopu uprostřed cesty v obci Kozušany – Tážaly v blízkosti nemovitosti č. p. 154 plynárenské zařízení je vedeno v pískovém loži, které je nepravidelné tloušťky 5 - 20 cm a barvou se oproti zemině neliší. Nad plynárenským zařízením, v pískovém loži je patrná výstražná fólie. Plynárenské zařízení je uloženo v hloubce 70 cm. Na dlažbě chodníku je patrné žluté označení vedení plynárenského zařízení, které se rozchází se skutečným vedením plynárenského zařízení přibližně o 60 cm.

Dne 10. srpna 2015 Policie ČR usnesením č. j. [REDAKCE] ze dne 10. srpna 2015 věc odložila.

Na fotodokumentaci z místa poškození plynárenského zařízení pořízené pracovníky správce plynárenského zařízení, je poblíž čela výkopu, prováděného evidentně ručním náradím, zaznamenáno poškozené plynárenské zařízení, následně je zaznamenán i stav po jeho opravě. Na fotografiích není patrné, zda bylo plynárenské zařízení opatřeno ochranným pískovým obsypem, neboť materiál v bezprostředním okolí potrubí má na fotografiích barvu jako okolní zemina. Část výstražné fólie žluté barvy je patrná až v rozšířeném výkopu v blízkosti svorky, kterou bylo potrubí po poškození zaškrceno.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v [REDAKCE] ze dne 24. června 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 41 m³ za dobu jeho trvání v délce 8 minut. K přerušení dodávky zemního plynu došlo 1 konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly účastníkem řízení uhrazeny.

V. Právní hodnocení

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchaní správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost

a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto rozhodnutí ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 24. června 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kožušany - Tážaly, část obce Kožušany v blízkosti nemovitosti č. p. 154 zemní práce související se stavbou, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32. Ani účastník řízení tuto skutečnost nezpochybňoval.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Tato skutečnost musí být známa každé osobě, když znalost právních předpisů se obecně předpokládá.

V rámci správního řízení správní orgán zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení v zájmovém území stavby byla účastníku řízení známa, neboť disponoval stanoviskem správce plynárenského zařízení k existenci plynárenského zařízení na dotčeném území výstavby a dále bylo plynárenské zařízení rovněž i vytyčeno v terénu. Účastník řízení tak věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti. Skutečnost, kterou účastník řízení uvedl v záznamu ze dne 24. června 2016, že hloubku uložení plynárenského zařízení pouze předpokládal, a to v stejné hloubce jako je hlavní plynový řad, tedy minimálně v hloubce 90 až 100 cm, účastníka řízení nevyvíňuje z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti a bylo věcí účastníka řízení, aby si před zahájením zemních prací přesné hloubkové uložení ověřil. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Pokud jde o tvrzení účastníka řízení o tom, že bylo plynárenské zařízení chybně vytyčeno a to u přípojky o 60 cm, správní orgán považuje toto tvrzení účastníka řízení jako nedůvodné, jelikož celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu je chráněn ochranným pásmem, a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností. Správní orgán dále uvádí, že není možná nikdy s maximální přesností vyznačit v terénu vedení plynárenského zařízení, vždy se musí počítat s nějakou odchylkou a z tohoto důvodu je stanovené ochranné pásmo okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu. Tvrzení účastníka, že plynárenské zařízení bylo chybně vytyčeno u hlavního vedení o 2 m, nemá oporu ve spisovém materiálu a správní orgán je považuje za účelové. Dle Protokolu o ohledání místa činu ze dne 24. června 2015 bylo Policií ČR zjištěno, že na dlažbě chodníku je patrné žluté označení vedení plynárenského zařízení, které se rozchází se skutečným vedením plynárenského zařízení přibližně o 60 cm. Účastník řízení dále namítal, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno obsypem písku a ochranná fólie byla jen částečná, zcela mimo plynárenského zařízení. Správní orgán k tomu uvádí, jelikož z fotodokumentace pořízené pracovníky správce plynárenského zařízení není patrné, zda plynárenské zařízení bylo opatřeno obsypem písku, patrná je jenom výstražné fólie žluté barvy v rozšířeném výkopu a jiné důkazy nebyly účastníkem řízení předloženy, výchozí pro posouzení je proto Protokol o ohledání místa činu ze dne 24. června 2015, kterého součástí je fotodokumentace pořízená Policií ČR, kdy bylo Policií ČR zjištěno, že plynárenské zařízení je opatřeno obsypem písku, které je nepravidelné tloušťky 5 - 20 cm a barvou se oproti zemině neliší a taky ochrannou fólií. Nikoliv celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu je chráněn ochranným pásmem, a to bez ohledu na opatření obsypem písku a ochrannou fólií, a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností. Správní orgán podotýká, že je věcí účastníka řízení, jakým způsobem koná zemní práce v ochranných pásmech energetických zařízení, nicméně musí být připraven nést následky za své případné protiprávní jednání. K námitce, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, aby předešel poškození plynárenského zařízení a to, že kopal ručně, ručně provedl sondu v místě zahájení výkopu, Úřad zohlednil při určení závažnosti správního deliktu a zohlednil tyto skutečnosti jako polehčující okolnosti, což se projevilo při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1

písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 41 m³ za dobu jeho trvání v délce 8 minut a přerušil dodávku zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Správní orgán pro úplnost dodává, že pro naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu postačí i již samotné ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenského zařízení, avšak v daném případě došlo přímo k jejímu porušení, jak je uvedeno výše. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného správního deliktu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací požádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí, nechal provést vytyčení plynárenského zařízení v terénu, provedl vyhloubení sondy, bezprostředně po poškození plynárenského zařízení toto poškození nahlásil příslušnému správci a následně beze zbytku uhradil způsobenou škodu. K těmto skutečnostem proto správní orgán přihlédl jako k výrazně polehčujícím okolnostem.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 41 m³ za dobu jeho trvání v délce 8 minut a přerušil dodávku zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Tyto následky vypovídají o nižší důležitosti plynárenského zařízení, nicméně k přerušení dodávky plynu došlo, a proto k této okolnosti přihlédl správní orgán jako k mírně přitěžující.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry, ač ho k tomu správní orgán ve Vyrozmění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry ze dne 20. září 2016, č. j. 08796-7/2016-ERU vyzval.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán má za to, že uložená pokuta nemůže být s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy pro něj likvidační charakter..

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou.

Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení